

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/14/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318202816
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2026:4318202816.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Márie Malíkovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobcu: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., so sídlom Želetavská 1525/1, 140 92 Praha 4 - Michle, IČO: 649 482 42, konajúca na území SR prostredníctvom UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Šancová 1/A, 813 33 Bratislava, IČO: 47 251 336, zastúpeného advokátskou kanceláriou ALTER IURIS, s.r.o., so sídlom Tolstého 9, 811 06 Bratislava, IČO: 36 708 771, proti žalovaným: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. XXX/XX, XXX XX F., a 2/ G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XXX, XXX XX I., zastúpeným advokátskou kanceláriou KRAL PARTNERS s.r.o., so sídlom Kukučínova 7, 040 01 Košice, IČO: 47 244 143, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 15C/39/2018-423 zo dňa 17.12.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a o trovách konania rozhodol tak, že ich úspešným žalovaným 1/, 2/ nepriznal s odôvodnením, že im žiadne trovy počas konania nevznikli. Vo veci samej súd rozhodol s odkazom na ustanovenie § 42a ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a výrok o trovách konania odôvodnil podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobca sa žalobou domáhal určenia, že právny úkon - darovacia zmluva zo dňa 12.04.2017, podľa ktorej bol Okresným úradom Levice povolený vklad vlastníckeho práva pod č V-1876/2017, uzatvorená medzi J. B. ako darcom a žalovanými ako obdarovanými, na základe ktorej došlo k bezodplatnému prevodu spoluvlastníckeho podielu J. B. na žalovaných k nehnuteľnostiam vedeným na Okresnom úrade Levice, katastrálny odbor, okres: K., obec: F., katastrálne územie: L., zapísaným na LV č. XXX (ďalej len „Darovacia zmluva“), je voči žalobcovi právne neúčinný. Po vykonanom dokazovaní a konštatovaní skutkového stavu súd prvej inštancie urobil záver, že neboli splnené zákonné predpoklady pre úspešnosť odporovacej žaloby, predovšetkým existencia dlhu a aj to, že žalovaní uniesli dôkazné bremeno v preukázaní náležitej starostlivosti. Súd prvej inštancie uviedol, že v čase darovacej zmluvy existoval len záväzkový vzťah žalobcu voči pôvodnému dlžníkovi, ktorý vznikol dňa 25.05.2016, avšak voči zmenkovej ručiteľke zo strany žalobcu neexistoval v čase uzatvorenia darovacej zmluvy ešte žiaden záväzkový vzťah. Zmenková ručiteľka dňa 25.05.2016 len podpísala spolu aj s dlžníkom dohodu o vydaní a vyplnení blankozmenky, ktorá ale neznamenala aj vznik samotného záväzkového vzťahu aj voči zmenkovej ručiteľke. V odôvodnení uviedol, že aj napriek tomu, že sa jednalo o bezodplatný prevod, čo v konaní nebolo sporné, nebolo možné hovoriť, že sa jedná aj o ukracujúci právny úkon, hoci urobený medzi príbuznými, kde zákon úmysel predpokladá, čo však platí za splnenia aj ostatných zákonných predpokladov, ktoré v tomto prípade ale splnené neboli. Úmysel dlžníka nadobúda právny význam až v súvislosti s procesnou obranou žalovaných, ktorý mali z odporovateľného právneho úkonu prospech. V prípade nakladania s majetkom uskutočneným medzi blízkymi osobami zákon nepripúšťa

záver o tom, že úmysel dlžníka (zmenkového ručiteľa) tu nebol, pretože tento je daný zo zákona. Bolo na žalovaných hodnoverne preukázať, že v súvislosti s uzavretím sporného právneho úkonu vynaložili takú relevantnú aktivitu, aby ukracujúci úmysel rozpoznali, resp. sa o ňom dozvedeli. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že obrana žalovaných v tom smere, že nebolo potrebné sa zaujímať o stav spoločnosti (žalovaný 1/ poukazoval len na jednu vedomosť ohľadne ďalšieho úveru) bola adekvátne pretože žalobca neodvodzoval svoj nárok od prevodu vykonaného konateľkou pôvodného dlžníka, ale od prevodu vykonaného zmenkovou ručiteľkou. Ak bola zmenková ručiteľka fyzická osoba, bola podľa názoru súdu potom dostatočne preukázaná náležitá starostlivosť v tom smere, že žalovaní vychádzali z údajov dostupných na LV, z toho čo im poskytla ich matka - zmenková ručiteľka, ako aj v tomto sa predsa obrátili aj na právnik, ktorý ich ubezpečil v tom, že darovaciu zmluvu môžu podpísať. Teda v žiadnom prípade by nebolo možné uzatvoriť konanie žalovaných bez náležitej starostlivosti za účelom rozpoznania úmyslu zmenkovej ručiteľky, ktorý v tomto prípade ani nemohol existovať, keďže v čase darovacej zmluvy neexistoval žiaden dlh. Ak v čase darovacej zmluvy neexistoval dlh zmenkovej ručiteľky, nemôže mať darovacia zmluva ani povahu úkonu, ktorý ukráti veriteľa, hoci sa jednalo o bezodplatný úkon. S poukazom na uvedené, okresný súd preto žalobu zamietol, keďže neboli splnené zákonné predpoklady na úspešnosť odporovacej žaloby, predovšetkým existencia dlhu, ako aj žalovaní uniesli dôkazné bremeno v preukázaní náležitej starostlivosti.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Toto odvolanie neobsahovalo žiadne odôvodnenie a ani návrh odvolacieho návrhu; je však v ňom uvedená poznámka, že odôvodnenie je súčasťou prílohy tohto formulára. K tomuto podaniu bolo pripojené osobitne vyhotovené, elektronicky zaslané odvolanie vo formáte pdf, datované dňom 03.03.2022 s odôvodnením a návrhom, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak že, žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalobcovi priznal aj plnú náhradu trov konania. Žalobca v odvolaní uviedol, že právnym titulom na základe, ktorého si žalobca v konaní o zapltenie zmenkovej sumy uplatňoval svoj nárok voči spoločnosti STEGATON TRADE, s.r.o. a zmenkovej ručiteľke bola vystavená blankozmenka zo dňa 25.05.2016. Žalobca považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za prekvapivé a nedostatočne odôvodnené arbitrárne rozhodnutie. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu nesprávne právne posúdil vec ohľadom vzniku záväzku (a zamýšľaných účinkov právneho titulu) zmenkovej ručiteľky voči žalobcovi z titulu vystavenej blankozmenky. Súd prvej inštancie opomenul skutočnosť, že právnym titulom, na podklade ktorého vznikol záväzok zmenkovej ručiteľky voči žalobcovi so spätnými účinkami ex tunc (ku dňu vystavenia blankozmenky) je vystavená blankozmenka. Splnením podmienky (vyplnením) sa blankozmenka premieňa na zmenku s účinkami spätne k momentu jej uvedenia do obehu. Záväzok z blankozmenky teda vzniká (je založený) už v čase jej uvedenia do obehu ako podmienený zmenkový záväzok - vyplnením blankozmenky sa iba s konečnou platnosťou stáva nepodmieneným. Podľa žalobcu sa blankozmenka doplnením poslednej chýbajúcej podstatnej náležitosti stáva úplnou zmenkou - a to s účinkami ex tunc, spätne ku dňu jej vystavenia. Situácia po vyplnení blankozmenky je teda taká, ako keby od počiatku bola uvedená do obehu ako úplná (dokonalá) zmenka. Takisto záväzky zmenkových dlžníkov vznikajú spätne k momentu vystavenia blankozmenky. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/59/2018 zo dňa 26.03.2019 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/157/2006. Žalobca ďalej namietal, že zmenková ručiteľka sa tak stala zmenkovým dlžníkom žalobcu s účinkami ex tunc ku dňu 25.05.2016. Zmenková ručiteľka v čase uzavretia darovacej zmluvy vedela o svojom záväzku voči žalobcovi a rozhodla sa previesť svoj bonitný majetok na žalovaných.

3. Žalobca mal za zrejmé, že zmenková ručiteľka si uvedomovala zlú finančnú situáciu STEGATON TRADE, s.r.o. a za týmto účelom uzatvorila darovaciu zmluvu tak, že bonitné nehnuteľnosti boli prevedené na žalovaných. Vzhľadom na vyššie uvedené má žalobca za to, že závery súdu prvej inštancie ohľadom neexistencie záväzkového vzťahu zmenkovej ručiteľky voči žalobcovi, v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu darovacej zmluvy, sú v celom rozsahu právne nesprávne, nakoľko súd prvej inštancie nezobral do úvahy charakter a podstatu inštitútu blankozmenky. Záväzok zmenkovej ručiteľky existoval v čase vykonania ukracujúceho úkonu, pretože dátum vystavenia zmenky je 25.05.2016, a zmenková ručiteľka uskutočnila dispozíciu so svojím bonitným majetkom Darovacou zmluvou dňa 12.04.2017. Žalobca mal ďalej za to, že vynaloženie náležitej starostlivosti žalovaných malo smerovať vo vzťahu k zmenkovému ručeniu zmenkovej ručiteľky, ktorá bola zmenkovou ručiteľkou spoločnosti STEGATON TRADE, s.r.o., ktorá bola súčasne aj spoločníčkou a konateľkou tejto spoločnosti, a bola si plne vedomá záväzku spoločnosti STEGATON TRADE, s.r.o., ako aj svojho záväzku voči žalobcovi z titulu zmenkového ručenia. Žalobca poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax

súdov o vynaložení/nevynaložení náležitej starostlivosti len na základe tvrdení o tom, že o dlhoch alebo o úmysle dlžníka ukrátiť veriteľa uzavretím zmluvy nevedel, z dôvodu, že im dlžník neoznámil svoje dlhy a nemohli sa o nich dozvedieť ani z jeho účtovnej evidencie (NS ČR sp. zn. 21 Cdo 864/2000, sp. zn. 30Cdo/808/2004, sp. zn. 30Cdo/635/2005, sp. zn. 21Cdo/2088/2000, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/145/2007). Podľa žalobcu na vynaloženie náležitej starostlivosti žalovaných nepostačuje, pokiaľ ich zmenková ručiteľka (matka žalovaných) ubezpečila, že ako fyzická osoba nemá žiadne dlhy. Žalovaní by mohli uniesť dôkazné bremeno ohľadom vynaloženia náležitej starostlivosti, pokiaľ by preukázali, že podnikli kroky, aby sa aspoň pokúsili dozvedieť o veriteľoch zmenkovej ručiteľky, aj keby bez výsledku. Žalovaní podľa názoru žalobcu nevynaložili požadovanú náležitú starostlivosť na rozpoznanie úmyslu darcu ukrátiť žalobcu. V zmysle vyhlásení darcu v darovacej zmluve nie sú uvedené žiadne tvrdenia, ktoré by preukazovali vynaloženie náležitej starostlivosti zo strany žalovaných. Všetky vyhlásenia sú viazané k darovaným nehnuteľnostiam. Žalobca opieral svoju argumentáciu o uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Obdo/4/2016, zo dňa 30.03.2017, čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy SR, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 34/95, II. ÚS 48/97 a ďalšie. Žalovaní nevynaložili náležitú starostlivosť na rozpoznanie úmyslu zmenkovej ručiteľky ukrátiť žalobcu ako veriteľa. Žalovaní teda neuniesli dôkazné bremeno čo do preukázania, že úmysel zmenkovej ručiteľky nemohli pri vynaložení náležitej starostlivosti rozpoznať. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a tiež, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli napadnutý rozsudok potvrdiť a žalovaným priznať náhradu trov konania. Uvedli, že nesúhlasia s názorom žalobcu, že zmenková ručiteľka sa stala zmenkovým dlžníkom žalobcu s účinkami ex tunc ku dňu 25.06.2016 a že v čase uzavretia darovacej zmluvy bola zmenková ručiteľka nepriamym dlžníkom žalobcu. Súd prvej inštancie podľa ich názoru správne zistil, že v čase uzavretia darovacej zmluvy veriteľsko-závazkový vzťah existoval len voči pôvodnému dlžníkovi, avšak voči zmenkovej ručiteľke zo strany žalobcu v čase uzatvorenia darovacej zmluvy neexistoval žiaden záväzkový vzťah. Zmenková ručiteľka urobila dispozíciu s majetkom dňa 12.04.2017, teda preukázateľne v čase, keď ešte nebola so žalobcom v žiadnom záväzkovom vzťahu, preto ako zmenková ručiteľka nemohla konať s úmyslom ukrátiť veriteľa, pretože v tom čase voči veriteľovi nemala žiaden dlh. Žalovaní sa nestotožnili s tvrdeniami žalobcu, že v konaní bolo preukázané, že nevynaložili náležitú starostlivosť na rozpoznanie úmyslu zmenkovej ručiteľky a že neuniesli dôkazné bremeno čo do preukázania, že úmysel zmenkovej ručiteľky nemohli pri vynaložení náležitej starostlivosti rozpoznať.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných uviedol, že zotrváva na podanom odvolaní v celom rozsahu a tvrdenia žalovaných vo vyjadrení považoval za právne nesprávne. Ďalej zopakoval svoje tvrdenia uvedené v odvolaní.

6. Na základe podaného odvolania Krajský súd v Nitre rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 12Co/78/2022-494 zo dňa 27.09.2022 tak, že odmietol odvolanie a žalovaným 1/ a 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd konštatoval, že odvolanie neobsahovalo žiadne odôvodnenie a ani odvolací návrh, je v ňom však uvedená poznámka že odôvodnenie je súčasťou prílohy tohto formulára, pričom za advokátsku kanceláriu ALTER IURIS, s.r.o., koná ako konateľ a advokát D. G. M.. K tomuto podaniu bolo pripojené osobitne vyhotovené elektronicky zaslané odvolanie vo forme pdf a datované dňom 03.03.2022 s odôvodnením a návrhom rozhodnutia. Konštatoval, že po oboznámení sa s obsahom spisu, vrátane elektronického súdneho spisu dospel k záveru, že zákonné podmienky pre vecné prejednanie odvolania nie sú splnené. Advokát konajúci za splnomocnenú advokátsku kanceláriu žalobcu totiž podpísal len formulárové elektronické podanie bez zákonných náležitostí odvolania s odkazom na to, že odôvodnenie podania a návrh rozhodnutia je súčasťou prílohy tohto formulára, ale tá zostala elektronicky nepodpísaná. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil § 127 CSP, § 373 ods. 1 CSP, § 386 písm. d) CSP, § 123 ods. 1, 2, § 125 ods. 1, 2, a § 2 ods. 1, § 2 ods. 3, § 23 ods. 1, § 24 ods. 5, § 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z., § 82 I ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Odvolací súd uzavrel, že v danom prípade samotný text odvolania v prílohe pdf pripojenej k formulárovému odvolaniu neobsahuje kvalifikovaný elektronický podpis (KEP) advokáta, konajúceho za advokátsku kanceláriu žalobcu. Vzhľadom na ustanovenie § 125 ods. 2 CSP, ide podľa názoru odvolacieho súdu o neodstrániteľnú vadu odvolania, v dôsledku čoho neprichádzal do úvahy postup smerujúci k odstraňovaniu tohto nedostatku. V tejto súvislosti poukázal aj na nález

Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 442/2021-41 zo dňa 03.02.2022. V danom prípade odvolací súd neprihliadol na odvolanie vo formáte pdf bez autorizácie a pre vady odvolania podľa § 386 písm. d) CSP odvolanie žalobcu podané elektronickým formulárom síce s autorizovaným podpisom právneho zástupcu, ale bez jeho zdôvodnenia a bez odvolacieho návrhu, t. j. bez zákonných náležitostí, s jeho súčasným doplnením podaným v nepodpísanej prílohe (pričom zákon o e-Governmente vylučuje obsahovú náležitosť podania abstrahovať do prílohy k tomuto podaniu) odmietol. O trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 378 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným voči žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že v konaní došlo k vade, ktorá mala za následok skutočnosť, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie prostredníctvom elektronického formulára označeného ako „Podanie k spisovej značke“ cez portál N., ktorý podpísal kvalifikovaným elektronickým podpisom právny zástupca žalobcu. Tento elektronický formulár bol označený ako odvolanie, pričom v rámci formulára je možné zakliknúť v časti B odôvodnenie podania: „Odôvodnenie podania je súčasťou prílohy tohto formulára“. Následne v časti C návrh rozhodnutia je možné zvoliť: „Návrh rozhodnutia je súčasťou prílohy tohto formulára.“ Týmto spôsobom to urobil aj žalobca v rámci svojho odvolania. Žalobca ďalej uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou elektronického formulára, ktorý právny zástupca žalobcu podpísal kvalifikovaným elektronickým podpisom, čo potvrdil aj odvolací súd, je príloha tohto formulára označená ako „Znenie odvolania“. Je síce pravdou, že právny zástupca žalobcu nepodpísal vyššie uvedenú prílohu, avšak podľa názoru žalobcu tak ani nebol povinný urobiť, pretože právny zástupca podpísal formulár, ktorý predstavuje odvolanie žalobcu. Žalobca mal za to, že jeho odvolanie spĺňalo všetky náležitosti v zmysle CSP a zákona o e-Governmente. Poukázal na právne závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5Ndob/1/2022 zo dňa 26.01.2022. Odvolaciemu súdu vytýkal nesprávny procesný postup a napadnuté rozhodnutie považoval za arbitrárne a príliš formalistické. Poukázal pri tom na viacero rozhodnutí ústavného súdu ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva. K argumentácii odvolacieho súdu rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 442/2021-41 zo dňa 03.02.2022, uviedol, že je založené na odlišnom skutkovom a právnom základe. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

8. K dovolaniu sa vyjadrili žalovaní, ktorí mali za to, že dovolanie nie je prípustné a navrhli dovolanie odmietnuť. Uviedli, že podľa aktuálnej rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR je aj obsah dovolania nedôvodný a tým aj nesprávny.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, uznesením č. k. 1Cdo/29/2023 zo dňa 29.01.2025 uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/78/2022 zo dňa 27.09.2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade sa nedá konštatovať, že odvolanie nebolo podané so zaručeným elektronickým podpisom, keďže elektronický odvolací formulár bol podpísaný zaručeným elektronickým podpisom a ani, že by neobsahovalo odvolacie dôvody, keďže tieto boli pripojené v prílohe k tomuto formuláru a na túto prílohu odkazoval aj text uvedený v kolónke odôvodnenie elektronického odvolacieho formulára. Zaručený elektronický podpis na odvolacom formulári a vo formulári výslovný odkaz v kolónke odôvodnenie v tomto prípade autorizovali aj pripojenú prílohu s dôvodmi odvolania. V takomto prípade by bolo príliš formalistické konštatovať, že odvolanie neobsahovalo odvolacie dôvody. Odvolací súd preto nesprávne postupoval, keď odvolanie žalobcu odmietol. Odvolací súd v dôsledku tohto svojho nesprávneho procesného postupu znemožnil žalobcovi realizáciu jemu patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, čím bola založená nielen procesná prípustnosť, ale aj dôvodnosť dovolania žalobcu podľa § 420 písm. f) CSP. Vzhľadom na to najvyšší súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o podanom odvolaní žalobcu (§ 450 CSP).

10. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a po prejednaní dospel k záveru, že napadnutý rozsudok

súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť procesným postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP.

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

12. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že právny úkon – darovacia zmluva zo dňa 12.04.2017, na základe ktorej bol Okresným súdom Levice povolený vklad vlastníckeho práva pod č. V-1876/2017, uzatvorená medzi J. B. ako daryňou a žalovanými ako obdarovanými, na základe ktorej došlo k bezodplatnému prevodu spoluvlastníckeho podielu J. B. na žalovaných k nehnuteľnostiam vedeným na Okresnom úrade Levice, katastrálny odbor, okres: K., obec: F., katastrálne územia: L., zapísaným na LV č. XXX, je voči žalobcovi právne neúčinný. Žalobca uzatvoril dňa 25.05.2016 so spoločnosťou SAM Tlmače, s.r.o. zmluvu o úvere č. 000311/CORP/2016 (ďalej len „zmluva o úvere“) na základe, ktorej spoločnosti poskytol 29.600 eur. Zmluvu o úvere podpísala v tom čase konateľka spoločnosti J. B.. Dňa 25.05.2016 bola uzavretá Dohoda o vydaní a vyplnení blankozmenky č. 000311A/CORP/2016 medzi spoločnosťou SAM Tlmače s.r.o. ako vystaviteľom zmenky, J. B. (fyzickou osobou) ako zmenkovou ručiteľkou a žalobcom ako veriteľom (ďalej len „dohoda o vydaní blankozmenky“). Zmenka bola vystavená za účelom zabezpečenia záväzku vystaviteľa ako dlžníka a pohľadávky veriteľa (žalobcu), vystaviteľ vystavil zmenku, ktorej zaplatenie je na nej zaručené zmenkovým ručením zmenkového ručiteľa. Zmenka bola pri vydaní neúplná (blankozmenka) a v chýbajúcich údajoch bol oprávnený ju vyplniť jej majiteľ v prípade, ak zabezpečená pohľadávka nebude splnená riadne a včas. Spoločnosť SAM Tlmače s.r.o. sa dňa 13.07.2017 zlúčila so spoločnosťou STEGATON TRADE s.r.o., so sídlom Zámocká 3, 811 01 Bratislava, IČO: 46 150 005. Žalobca oznámením zo dňa 06.06.2017 oznámil J. B. (ďalej aj „zmenková ručiteľka“), že v súlade s podmienkami dohodnutými v zmluve o úvere sa celý zostatok úveru stal splatným dňom 08.06.2017 a zároveň dlžníka vyzvala k úhrade dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Žalobca v zmysle dohody o vydaní blankozmenky vyplnil dňa 28.12.2017 chýbajúce údaje v blankozmenke, a to nasledovne: zmenková suma 28.577 eur a dátum splatnosti zmenky 02.01.2018. Zmenková ručiteľka bola právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/19/2018-129 zo dňa 09.12.2019 zaviazaná zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 24.167,64 eura spolu s príslušenstvom, táto povinnosť by jej zanikla v prípade, ak by plnil dlžník, a to na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 1CbZm/19/2018-92 zo dňa 21.05.2019. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 15C/39/2018-284 zo dňa 18.08.2020 rozhodol o pripustení zmeny žaloby tak, že bude konať o určení, že právny úkon Darovacia zmluva, na základe ktorej došlo k bezodplatnému prevodu spoluvlastníckeho podielu zmenkovej ručiteľky o veľkosti 1 na žalovaných je voči žalobcovi právne neúčinný. Následne súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu zamietol a žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania. O odvolaní podanom žalobcom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 12Co/78/2022-494 zo dňa 27.09.2022 tak, že odvolanie odmietol a žalovaným priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu z dôvodu, že neprihliadol na dôvody odvolania a odvolací návrh zaslaného v pdf formáte bez autorizovaného podpisu. Následne žalobca voči tomuto uzneseniu podal dovolanie, o ktorom Najvyšší súd SR rozhodol uznesením sp. zn. 1Cdo/29/2023 zo dňa 29.01.2025 tak, že uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/78/2022 zo dňa 27.09.2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v odôvodnení uviedol, že sa v danom prípade nedá konštatovať, že odvolanie nebolo podané so zaručeným elektronickým podpisom, keďže elektronický odvolací formulár bol podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

14. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil vec ohľadom vzniku záväzku zmenkovej ručiteľky voči žalobcovi z titulu vystavenej blankozmenky. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uviedol, že v čase uzavretia Darovacej zmluvy veriteľsko-záväzkový vzťah voči zmenkovej ručiteľke zo strany žalobcu neexistoval. Zmenková ručiteľka dňa 25.05.2016 len podpísala s dlžníkom dohodu o vyplnení blankozmenky, ktorá ale neznamenala aj vznik samotného záväzkového vzťahu aj voči zmenkovej ručiteľke. Záväzkový vzťah žalobcu a zmenkovej ručiteľky vznikol až za splnenia v dohode predpokladaných udalostí, resp. až po vyplnení blankozmenky, teda dňa 02.01.2018.

Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmenková ručiteľka nemohla konať s úmyslom ukrátiť veriteľa, pretože v čase uzavretia Darovacej zmluvy (12.04.2017) voči veriteľovi nemala žiaden dlh. Žalobca s týmto tvrdením súdu prvej inštancie nesúhlasil a v odvolaní uviedol, že záväzok z blankozmenky vzniká už v čase jej uvedenia do obehu ako podmienený záväzok – vyplnením blankozmenky a blankozmenka sa doplnením podstatných náležitostí stáva úplnou zmenkou s účinkami ex tunc, späťne ku dňu jej vystavenia. V tejto súvislosti žalobca správne poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obdo/59/2018 zo dňa 26.03.2019, v ktorom sa uvádza, že „zmenkoví dlžníci sa delia na dve kategórie, a to na priamych dlžníkov a nepriamych dlžníkov (tzv. postihových dlžníkov). Priamymi zmenkovými dlžníkmi sú vystaviteľ vlastnej zmenky, akceptant cudzej zmenky a avalista (t. j. zmenkový ručiteľ). Vyplnením blankozmenky sa stáva skutočnou zmenkou. Dlžník, ktorý podpísal blankozmenku pred jej doplnením, sa stáva vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkom „ex tunc“ od vydania listiny.“ Dovolací súd ďalej konštatoval, že „pre okamih vzniku záväzku zmenkového dlžníka zo zmenky vystavenej pôvodne ako blankozmenka je irelevantný okamih (dátum) doplnenia chýbajúcich údajov do blankozmenky, prípadne dátum splatnosti zmenkovej sumy. Dlžník, ktorý sa podpísal na blankozmenku pred doplnením posledného chýbajúceho údaje, sa stáva vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkami ex tunc odo dňa vystavenia blankozmenky.“

15. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne určil moment vzniku dlhu zmenkovej ručiteľky, na základe čoho následne nesprávne posúdil odporovateľnosť právneho úkonu – Darovacej zmluvy. Súd prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené, nesprávne určil, že sa zmenková ručiteľka stala dlžníčkou voči žalobcovi až za splnenia v dohode predpokladaných udalostí, resp. až po vyplnení blankozmenky, teda dňa 02.01.2018. Súd prvej inštancie preto nesprávne uviedol, že v čase uzavretia Darovacej zmluvy (12.04.2017) so žalovanými jej dlh voči žalobcovi ešte neexistoval.

16. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

17. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

18. Podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

19. Zmyslom odporovateľnosti právneho úkonu je možnosť veriteľa domáhať sa žalobou na súde, aby určil, že dlžníkové úkony, ktorými ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné, čo mu následne umožňuje dosiahnuť relatívnu neúčinnosť týchto úkonov voči konkrétnej osobe a možnosť požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku.

20. Dôvodom odporovateľnosti právneho úkonu je, že bol uskutočnený s úmyslom ukrátiť veriteľa, bol uskutočnený v posledných troch rokoch, veriteľ má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku a právnym úkonom došlo k jej ukráteniu. Predpokladom úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu, je existencia úmyslu dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. V zásade platí, že dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať úmysel zaťažuje žalobcu, no v prípade, že došlo k úkonu medzi dlžníkom a jemu blízkou osobou, úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa zákon predpokladá. Je na osobe dlžníkovi blízkej, aby preukázala, že úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa v čase právneho úkonu nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať. Úspešná obrana žalovaného ako osoby dlžníkovi blízkej spočíva nielen v jeho tvrdení, že o úmysle dlžníka ukrátiť právnym úkonom veriteľa nevedela a ani nemohla vedieť, ale aj v tvrdení a preukázaní, že vyvinula takú aktivitu, aby úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, ktorý v dobe odporovateľného právneho úkonu musel existovať, z jej výsledkov spoznala, t. j. aby sa o tomto

úmysle dozvedela. Ak sa jej to ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nepodarilo, môže sa tým brániť odporovacej žalobe (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21Cdo/206/2013). Pod ukrátením veriteľa je treba rozumieť také zmenšenie majetku dlžníka, ktoré neumožní uspokojenie pohľadávky veriteľa celkom alebo aj sčasti. K ukráteniu dlžníka môže dôjsť aj bezodplatným úkonom dlžníka.

21. Súd prvej inštancie konanie žalovaných vo veci zistenia úmyslu zmenkovej ručiteľky ukrátiť veriteľa, a to konkrétne záujem o záznamy na liste vlastníctva, komunikáciu s matkou, ktorá ich ubezpečila, že iné dlžby ona ako fyzická osoba nemá a obrátenie sa na právnik, ktorý ich ubezpečil v tom, že darovaciu zmluvu môžu podpísať, považoval za konanie s náležitou starostlivosťou. Podľa názoru súdu prvej inštancie, žalovaní by sa k informáciám ohľadne stavu spoločnosti nedostali ani dotazom na banku, vzhľadom k existujúcemu bankovému tajomstvu, by nemohli získať ani informácie z účtovníctva, pokiaľ by im neboli poskytnuté bankou.

22. Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa nie je podmienkou odporovateľnosti, ak dlžník realizoval právny úkon s osobou jemu blízkou (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka) alebo v prospech týchto osôb. V takom prípade sa existencia ukracujúceho úmyslu dlžníka predpokladá ex lege a skutočný úmysel dlžníka pre procesný úspech žalujúceho veriteľa nie je podstatný. Rozhodujúcou skutočnosťou je ukrátenie veriteľa, teda objektívny stav, ktorý svoje právne následky neodvodzuje od subjektívneho motívu (ukracujúceho úmyslu) dlžníka. V takomto prípade zákon konštruuje vyvrátenú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa poznal. Je preto na blízkych osobách dlžníka (ak chcú účinne zabrániť podanej odporovacej žalobe), aby v konaní preukázali, že úmysel dlžníka v čase uskutočnenia ukracujúceho právneho úkonu nemohli poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti. K účinnému vyvráteniu tejto zákonnej domnienky (v záujme vlastného procesného úspechu) je preto nevyhnutné jednak tvrdenie žalovanej blízkej osoby dlžníka, že dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať, ale najmä preukázania (splnenie dôkaznej povinnosti) konkrétnych úkonov vynaloženia náležitej starostlivosti. Na tento účel musí žalovaná blízka osoba hodnoverným spôsobom v konaní preukázať, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom vynaložila takú relevantnú činnosť, aby ukracujúci úmysel z výsledkov tejto činnosti rozpoznala alebo sa o ňom mohla aspoň dozvedieť (pozri uznesenie NS SR z 30. marca 2017 sp. zn. 5Obdo 4/2016). Povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť musí teda žalovaný v záujme vlastného procesného úspechu sústrediť na svoje úkony náležitej starostlivosti a nemôže argumentovať nedostatkom ukracujúceho úmyslu na strane dlžníka. V prípade blízkych osôb a osôb s rovnakým postavením zákon nepripúšťa záver o absencii ukracujúceho úmyslu dlžníka a pokiaľ žalovaný neunesie dôkazné bremeno vo vzťahu k tomu, že ani pri náležitej starostlivosti nemohol prezumovaný ukracujúci úmysel dlžníka poznať, súd odporovacej žalobe vyhovie bez ohľadu na jeho reálnu existenciu. Ak „blízky“ nadobúdateľ neunesie dôkazné bremeno musí znášať riziko, že za splnenia zákonných podmienok sa bude môcť z predmetu prevodu uspokojiť veriteľ dlžníka, ktorý bol sporným úkonom ukrátený na uspokojení svojej pohľadávky. „Z hľadiska posúdenia požiadavky vynaloženia náležitej starostlivosti zo strany blízkej osoby dlžníka, nemôže odkaz na vzájomnú dôveru medzi blízkyimi osobami nahrádzať dôkaznú povinnosť žalovanej strany preukázať vynaloženie určitých konkrétnych úkonov náležitej starostlivosti tak, ako to predpokladá ust. § 42a OZ“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/4/2016 zo dňa 30.03.2017, R 67/2017).

23. Odvolací súd uvádza, že žalovaní ako blízke osoby zmenkovej ručiteľky mali v súlade s § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka povinnosť preukázať, že ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohli úmysel zmenkovej ručiteľky ukrátiť svojho veriteľa poznať. Pri preukázaní žalovaných, že nepoznali úmysel zmenkovej ručiteľky je jednak potrebné ich tvrdenie, ale najmä preukázanie (splnenie dôkaznej povinnosti) konkrétnych úkonov vynaloženia náležitej starostlivosti. Za týmto účelom musia hodnoverným spôsobom v konaní preukázať, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom vynaložili takú relevantnú činnosť, aby ukracujúci úmysel z výsledkov tejto činnosti rozpoznali, alebo sa o ňom aspoň mohli dozvedieť. Na povinnosť tvrdenia žalovaných nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Dokazovať je povinný každý, kto v spore niečo tvrdí. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností zaťažuje tú stranu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá tiež existenciu takýchto skutočností tvrdí (pozri rozsudok NS SR z 11.04.2017 sp. zn. 3Cdo/2/2016). Odvolací súd ďalej podotýka, že z obsahu spisu vyplýva, že žalovaní v čase uzavretia Darovacej zmluvy žili v spoločnej nehnuteľnosti so zmenkovou ručiteľkou (ich matkou). Zmenková ručiteľka pri výpovedi na pojednávaní konanom dňa 02.07.2020 na otázku, či sa žalovaní 1/ a 2/ pýtali, či má spoločnosť alebo ona ako fyzická osoba pred

uzatvorením darovacej zmluvy nejake záväzky, zmenková ručiteľka odpovedala, že nie, nepýtali sa. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené nedostatočne posúdil preukázanie vynaloženia náležitej starostlivosti žalovaných o ich nevedomosti o úmysle zmenkovej ručiteľky ukrátiť veriteľa, pochybil, keď považoval za postačujúce unesenie bremena tvrdenia, hoci v civilnom konaní je nevyhnutné nie len tvrdiť ale svoje tvrdenia aj preukázať resp. uniesť dôkazné bremeno. Súd prvej inštancie z vyššie uvedených dôvodov nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

24. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je na základe vyššie uvedeného potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec súdu prvej inštancie v súlade s § 391 ods. 1 CSP vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Úlohou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní opätovne posúdiť moment vzniku dlhu ručiteľky v súlade s názorom odvolacieho súdu, preskúmať uznesenie dôkazného bremena pri preukázaní vynaloženia náležitej starostlivosti žalovaných o ne/vedomosti o úmysle zmenkovej ručiteľky ukrátiť veriteľa. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu v súlade s § 391 ods. 2 CSP.

25. Súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov odvolacieho konania v novom rozhodnutí vo veci (§ 396 ods. 3 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).